

مقایسه غلظت آدنوزین دامیناز مایع مغزی نخاعی در بیماران مننژیت سلی و غیر سلی

دکتر عباسعلی نیازی^۱ - دکتر بهزاد نارویی^۲ - دکتر علی مقتدری^۳ - دکتر رؤیا علوی نائینی^۴ - دکتر سعیده یعقوبی^۵ -
دکتر عبدالصمد شیخزاده^۶ - دکتر مصیب شهریار^۶

چکیده

زمینه و هدف: تشخیص مننژیت سلی به علت علائم بالینی متفاوتی که همخوانی با دیگر بیماری‌های سیستم اعصاب مرکزی دارد، مشکل می‌باشد. شروع درمان ضد سل اغلب به علت عدم وجود تست‌های آزمایشگاهی در دسترس و دقیق به تأخیر می‌افتد. مطالعه حاضر با هدف مقایسه غلظت آدنوزین دامیناز (ADA)، در تشخیص مننژیت سلی از غیر سلی و تعیین نقطه برش (Cut off Point) آدنوزین دامیناز در مایع مغزی نخاعی (CSF) بیماران مبتلا به مننژیت سلی انجام شد.

روش تحقیق: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، ۴۲ بیمار مبتلا به مننژیت (۲۱ مورد مننژیت سلی و ۲۱ مورد مننژیت غیر سلی) بستری در بیمارستان‌های بوعلی، خاتم‌الانبیا (ص) و علی‌ابن‌ابیطالب (ع) زاهدان در سال ۱۳۸۶ انتخاب شدند. از هر یک از بیماران ۵ سی‌سی مایع مغزی نخاعی جهت بررسی سلول، قند، پروتئین، اسمیر و انجام کشت از نظر مایکوباکتریوم توبرکلوزیس، اسمیر و کشت باکتری و نیز سنجش سطح آدنوزین دامیناز، گرفته شد و به آزمایشگاه ارسال گردید. سطح آدنوزین دامیناز مایع مغزی نخاعی در دو گروه مقایسه شد؛ سپس منحنی ROC برای تعیین نقطه برش مناسب رسم گردید.

یافته‌ها: در مجموع ۲۱ بیمار مبتلا به مننژیت سلی، شامل ۱۷ مرد (۸۱٪ موارد) و ۴ زن (۱۹٪ موارد) و ۲۱ بیمار مبتلا به مننژیت غیر سلی شامل ۱۴ مرد (۶۶٪ موارد) و ۷ زن (۳۴٪ موارد) مورد مطالعه قرار گرفتند. میانگین آدنوزین دامیناز مایع مغزی نخاعی به طور کاملاً معنی‌داری بین دو گروه متفاوت بود ($P < 0.0001$). نقطه برش مناسب برای تشخیص مننژیت سلی $10/5 \text{ U/L}$ به دست آمد. حساسیت و اختصاصیت در این سطح به ترتیب $80/95\%$ و $85/71\%$ بود.

نتیجه‌گیری: سطح آدنوزین دامیناز مایع مغزی نخاعی، در بیماران مننژیت سلی با استفاده از نقطه برش $10/5 \text{ U/L}$ ، در تشخیص مننژیت سلی در استان سیستان و بلوچستان می‌تواند مفید باشد.

واژه‌های کلیدی: آدنوزین دامیناز؛ مایع مغزی نخاعی؛ مننژیت سلی؛ مننژیت غیر سلی

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۳۸۸؛ ۱۶ (۲): ۵۴-۶۰.

دریافت: ۱۳۸۷/۱۱/۱۶ اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۴/۱۵ پذیرش: ۱۳۸۷/۴/۲۵

^۱ استادیار گروه آموزشی آسیب‌شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۲ نویسنده مسؤول؛ پزشک عمومی، مرکز توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع)، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

آدرس: زاهدان - خیابان مصطفی خمینی ۱۹ - کوچه فرهنگ ۳ - پلاک ۱

تلفن: ۰۹۱۵۵۴۳۴۴۹۳. شماره: ۰۵۴۱-۳۴۱۴۱۰۳. پست الکترونیکی: b_narouie@yahoo.com

^۳ دانشیار گروه آموزشی داخلی - اعصاب، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۴ دانشیار گروه آموزشی عفونی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۵ پزشک عمومی، مرکز توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع)، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۶ فوق تخصص ریه؛ استادیار گروه آموزشی داخلی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان